

Ruimtelijke onderbouwing vergunningsaanvraag Zaarderheiken

Hecker

Dekker
grondstof
voor
ontwikkeling

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Bestaand landschap	4
3	Beschrijving projectgebied	4
4	Geldende planologische situatie	5
5	Initiatieven	6
5.2	Natuurontwikkeling	7
5.3	Verbeterde doorstroommogelijkheden wild	8
5.4	Everlose Beek	8
5.5	Recreatieve voorzieningen	9
5.6	Aanleg motorcrossbaan	9
6	Maatschappelijke en economische aspecten	9
7	Effecten op het milieu: water, geluid, lucht	10

1 Inleiding

Nabij Venlo ligt verkeersknooppunt Zaarderheiken, de kruising tussen de A73 en de A67. Direct naast dit knooppunt ligt de zandwinning Zaarderheiken. Sinds een tiental jaren wordt hier zand gewonnen. De zandwinning is aan het oog onttrokken door de aanwezigheid van het omringend bosgebied. Dit bos hoort tot de Ecologische Hoofdstructuur. Naast de zandwinning ligt een motorcrossbaan, deze is recentelijk in gebruik genomen. Gedurende de winning is zichtbaar geworden dat vele planten en dieren niet belemmerd worden door de zandwinactiviteiten of motorcrossers en zich thuis voelen in Zaarderheiken. Zandwinning, snelweg en crossbaan, het blijkt dat dit de natuurontwikkeling hier niet in de weg staat. Integendeel zelfs: door de zandwinning wordt er andere natuur mogelijk; een grotere biodiversiteit wordt hiermee voorgestaan.

Ter ondersteuning van de aanvraag verlenging en uitbreiding van de ontgrondingsvergunning van de zandwinning Zaarderheiken is deze onderbouwing van belang. Bij de ontwikkeling van dit project wordt met name aandacht besteed aan de natuurlijke en landschappelijke meerwaarde, maar ook aan maatschappelijke aspecten.

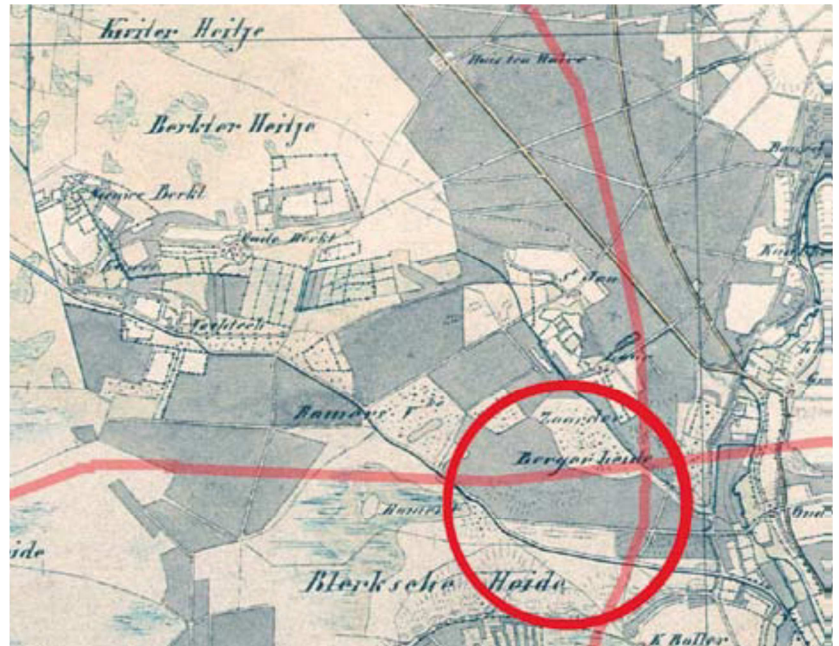
Voor Zaarderheiken zijn verschillende initiatieven ontwikkeld. Het verlagen van de motorcrossbaan, het verleggen van de Everlose Beek en het verondiepen van de zandwinplassen zijn daar voorbeelden van. Dit initiatief gaat naast het uitbreiden van de zandwinning, waarbij de omlegging van de Everlose Beek en de verdiepte aanleg van de motorcrossbaan wordt meegenomen, ook over de verdere natuurontwikkeling door verondieping. Het basisontwerp voor de zandwinning en verondieping is vervaardigd door de heer Wil Thijsen van Thijsen Milieubouw en doorontwikkeld door Adri Voorwinden, samen met de initiatiefnemers en in overleg met de gemeente Venlo en het waterschap Limburg (voorheen Peel en Maasvallei).

De aanvraag verlenging en uitbreiding van de ontgrondingsvergunning van de zandwinning Zaarderheiken geschiedt door de Dekker Landschapsontwikkeling, namens Zaarderheiken Zand BV, een samenwerkingsverband tussen de J.C.H. Hecker en zoon uit Venlo en Dekker Grondstoffen uit IJzendoorn.

2 Bestaand landschap

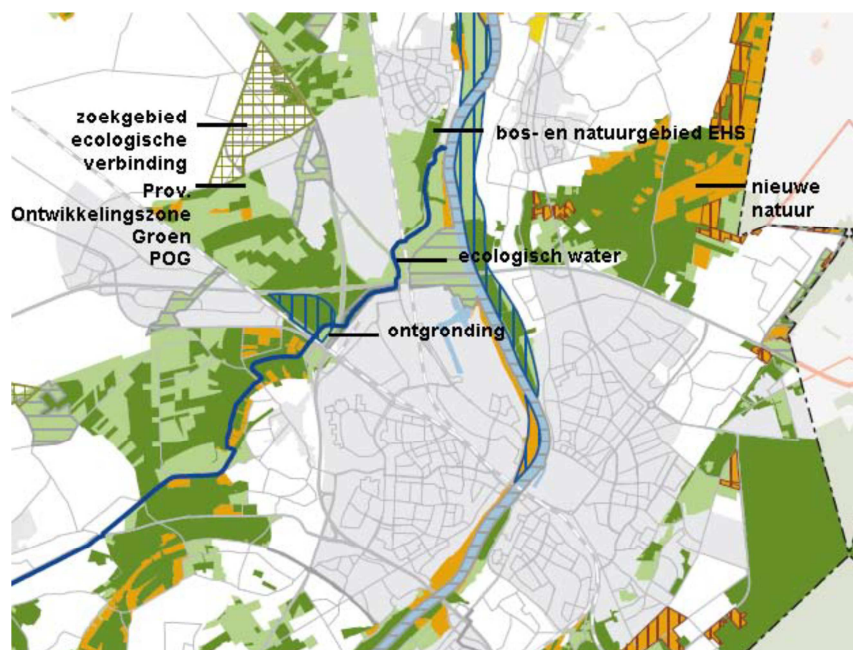
Landschap

Het landschap van Zaarderheiken is gevormd door wind en water: hoge dekzandgronden op de oostflank van het Peelmassief, scherp begrensd door het Maasdal. De dekzandgronden worden vandaag de dag gebruikt door de bedrijvigheid van Venlo, met veilingen en bedrijventerreinen, grootschalige infrastructuur en uitgestrekt bos- en natuurgebied. Rond het bosgebied direct ten noorden van het knooppunt werd de Floriade 2012 gehouden. Meer westelijk worden voormalige heide-ontginningen nu ontwikkeld tot grootschalige glastuinbouwgebieden. Heidevelden kwamen vroeger veelvuldig voor op de lage dekzandruggen. De heidevelden, zoals de heide van Zaar er ook één was, zijn tegenwoordig nauwelijks meer te vinden. Wel komt de naam heide, heitje en dus heiken veelvuldig voor. Dit heidelandschap was aan de westzijde vochtig, met vennen en beken. De ondergrond bestaat hier voornamelijk uit zand. Net ten westen van de zandwinning ligt een gebied met natte heide, daarin lag een ven (het Romerven). Naast de lage natte plekken komen ook duinen en stuifzandkoppen voor.

3 Beschrijving projectgebied

De zandwinning Zaarderheiken is in bedrijf. Dat betekent dat er zand gewonnen en afgevoerd wordt. Aan de oever van de winning, bij ondiep water, ontwikkelt water- en oevervegetatie; riet en biezten. In het water zwemmen watervogels en ganzen broeden op de oever. De bestaande stuifzandkoppen op de locatie zijn door de aanwezigheid van gesloten bos slechts plaatselijk herkenbaar. Het bos is een mengsel van productiegericht naald- en loofbos, zonder veel onderbegroeiing. In de zomen komt wel Amerikaanse Vogelkers en Hazelaar voor. Het bos vormt de ruimtelijke afscheiding naar het

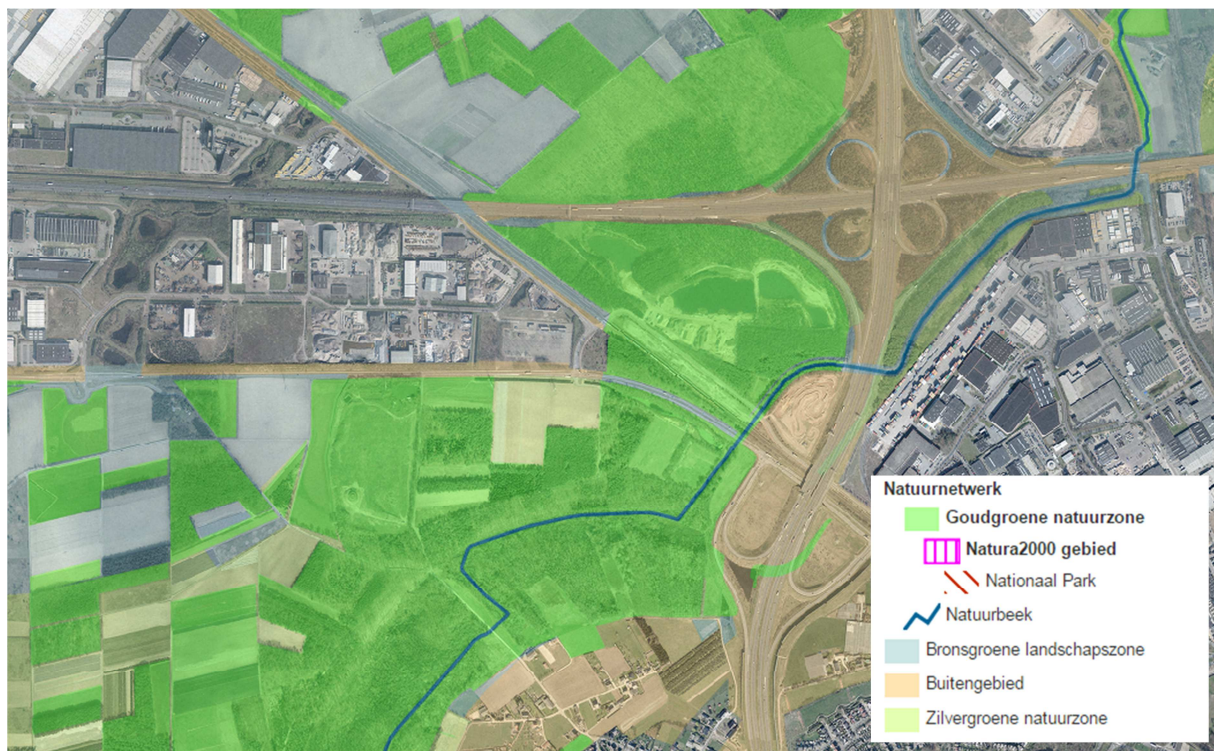

asfalt van het verkeersknooppunt en het spoor. Slechts op enkele plaatsen is langszazend verkeer zichtbaar. Vanuit de auto op de rijksweg en vanuit de trein vanaf de naastgelegen spoorlijn is de zandwinning door het bos geheel aan het oog onttrokken. Langs de zandwinning stroomt, over een klein traject, de Everlose Beek. Deze gegraven watergang heeft nu nog steile oevers en rechte lijnen, een strak keurslijf. In de beek groeit watervegetatie maar de ecologische waarde is thans zeer beperkt. Langs de beek loopt een wandelpad.

4 Geldende planologische situatie

In het vigerend beleid is de zandwinning Zaarderheiken aangewezen als bos- en natuurgebied en onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur:

- Provinciaal Omgevingsplan Limburg, 2014
- Structuurvisie klavertje 4, 21 maart 2012

In de goudgroene natuurzone staat beschermen en versterken van de natuur centraal.

De vigerende ontgrondingsvergunning is afgegeven op 18 september 2008 met kenmerk 2008/14490. Deze vergunning is geldig tot 18 september 2015.

Het nu nog vigerende bestemmingsplan Tradeport West- Oost geeft het gebied van de zandwinning een bestemming als Bos. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 21 december 2010. De bestemming Bos staat/ stond de ontgroning als zodanig toe omdat de vergunningen reeds afgegeven waren voordat het bestemmingsplan definitief werd vastgesteld. Hierdoor was er geen omgevingsvergunning benodigd. In overleg met gemeente Venlo is voor de voorliggende ontgroning en verondieping gekozen om een nieuw bestemmingsplan in procedure te brengen. In dit bestemmingsplan 'Natuurontwikkeling Zaarderheiken' krijgt het gebied de bestemming

Natuur. De eindafwerking na ontgronding conform het inrichtingsplan is in overeenstemming met (de regels van) dit bestemmingsplan.

5 Initiatieven

5.1 Zandwinning uitbreiding en verlenging

Het ontwerp voor de oplevering van de zandwinning omvat 3 plassen:

- een grote centrale plas, deze winning is het diepst met een gemiddelde bodemdiepte van NAP + 14,9m;
- een kleine plas aan de noordzijde. Deze is nu vrijwel op de gewenste diepte van NAP + 16m (onderdeel van de huidige vergunning).

Het ontwerp is voortgekomen uit enerzijds het behoud van de geomorfologische waardevolle landduinen en anderzijds het creëren van de lange oeverlengtes, plas-draszones en variatie in oevers.

Het extra volume zand die gewonnen kan worden is 475.000 m³. Dit betreft ophoogzand, dat kan worden benut voor ophogingen en daarmee een bijdrage levert aan bouwactiviteiten in de regio Venlo.

5.2 Natuurontwikkeling

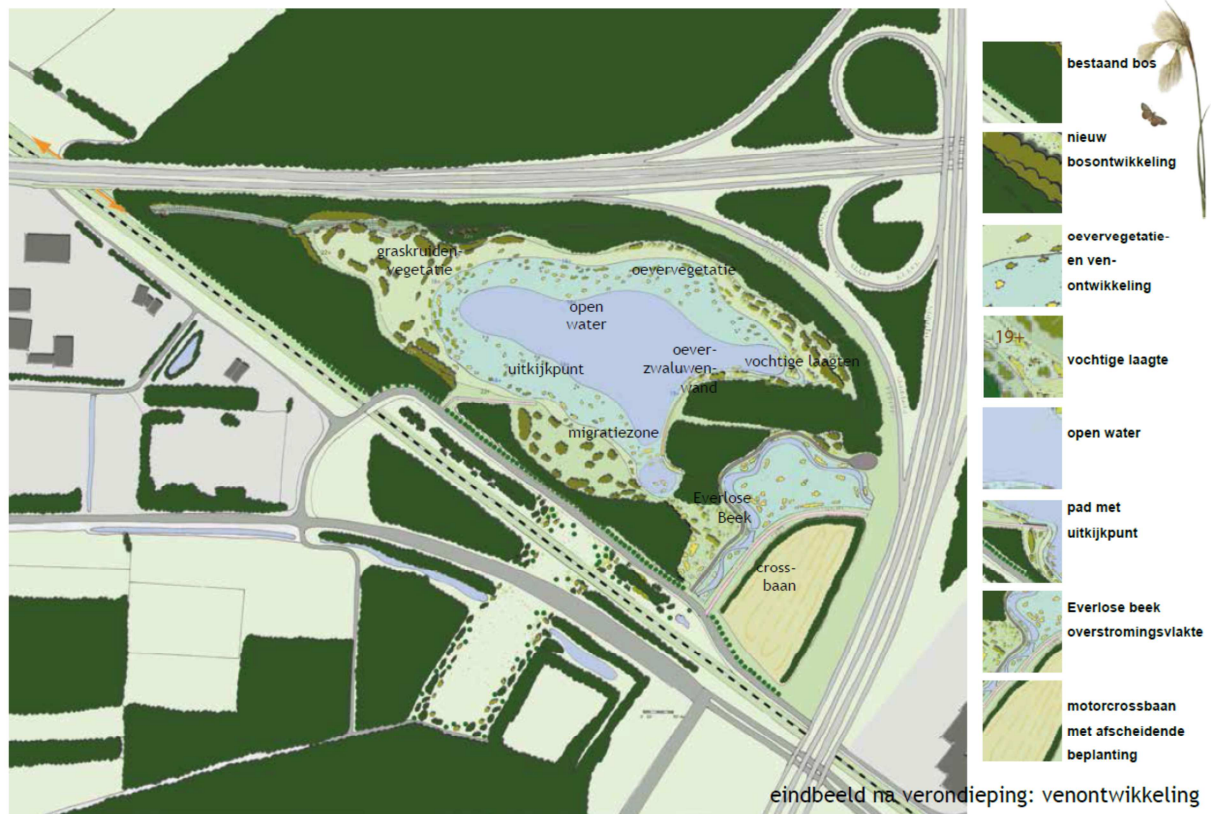
De winning is gericht op het ontwikkelen van een rijke schakering aan plantengemeenschappen, behorend bij de overgang van natte, vochtige naar droge ondergrond. Deze vegetatie zal zich in enige decennia ontwikkelen. Vanuit de droge bosrand worden zowel naaldhoutsoorten als soorten uit het berken-eikenbos verwacht. Op open plekken ontwikkelen zich vormen van heide en bijbehorende grassen. Op meer vochtige delen worden zwarte berken, gagel en eveneens heidesoorten verwacht. Op de oevers ontwikkelen biezten en zeggen, plaatselijk zijn deze al zichtbaar. Uiteraard trekt deze biotoop ook dieren aan: reptielen en amfibieën, insecten, (kleine) zoogdieren en vogels. Voor oeverzwaluwen wordt een klein deel van de oever speciaal ingericht.

Voor optimale natuurontwikkeling zijn de volgende inrichtingsmaatregelen van belang:

- Het creëren van uitgebreide plas-dras situaties; lange flauwe ondiepe oevers.
- Het creëren van gradiënten van hoog naar laag, van droog naar nat.
- Het creëren van onregelmatig reliëf, dus niet van strakke taluds. Hierdoor is er sprake van veel variatie, afwijkende micro-omstandigheden, goed voor de diversiteit.
- Het verbinden van de voor flora en fauna optimale plekken, zowel op kleine als op grote schaal (EHS ontsnipperingsmaatregelen).

Het eindinrichtingsplan gaat uit van natuurontwikkeling. Daarbij ontstaat een waardevolle biotoop van vochtige en natte bos- en heide-natuur. De ontwikkeling is van belang voor de natuur op het niveau van de locatie, als stapsteen en als natuurontwikkelingslint in een groter verband.

Tijdens en na de winning wordt er gewerkt aan de vorming van een mesotroof ven. Hiertoe zal overvloedig materiaal van elders conform het inrichtingsplan in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) dat u bij deze aanvraag aantreft, worden aangevoerd. De kleine plas, gelegen in de noord-westhoek van het plangebied, zal geheel worden opgevuld.

5.3 Verbeterde doorstroommogelijkheden wild

De structuurvisie Klavertje 4, zoals vastgesteld door de gemeente Venlo, gaat uit van een robuuste verbinding, waarbinnen het projectgebied valt. Ook de Provincie Limburg gaat uit van een ecologische verbinding, daarnaast is de Everlose Beek als ecologisch water aangewezen. Om de robuuste/ecologische verbinding goed vorm te geven, wordt aandacht besteed aan het migreren van met name wild als reeën en dassen. In principe wordt de migratiezone gevormd door een zone ten noorden van de spoorlijn. Daartoe komen speciale inrichtingen enerzijds bij de onderdoorgang A67 en anderzijds dwars op Newtonweg en Eindhovenseweg, parallel aan A73. Gekoppeld aan de zone en derhalve tussen deze inrichtingen ligt de zandwinning Zaarderheiken, waar het wild op adem kan komen, kan drinken, mogelijk ook even graast/foerageert.

Daarom wordt uitgegaan van een royale toegankelijke zone waarbij, zodra dit op een veilige en praktische manier kan, zoveel mogelijk hekwerken worden weggenomen.

5.4 Everlose Beek

Zoals al eerder omschreven is in het plan eveneens de herinrichting van Everlose Beek opgenomen. De inrichting van de beek wordt wezenlijk anders, deze gaat met een enkele meanders door het gebied stromen. De omgeving van de meander wordt daartoe afgegraven tot op niveau van het gemiddelde peil van de beek. Door de stroming wordt verwacht dat de ecologische waarde van de beek hierdoor sterk vergroot. Bij grote wateraanvoeren volgt de beek de kortste weg rechtdoor. De oever van de beek blijft toegankelijk, net als dat nu het geval is. Het vergroten van de beekoppervlakte en de inbreng van meer dynamiek is waardevol. De meanderende beek levert veel meer biodiversiteit op dan de nu nog strakke gekanaliseerde beek.

5.5 Recreatieve voorzieningen

Het toekomstig natuurgebied ligt verborgen, maar is voor de liefhebbers wel toegankelijk. Vanaf een pad aan de Newtonweg wordt een nieuw weids uitkijkpunt bereikbaar. Hier heeft men een prachtig overzicht over de plassen en in de natuurontwikkeling. De richting van het uitkijkpunt komt, net als het 'eiland', voort uit de oude grensweg met Grubbenvorst en is cultuurhistorisch waardevol. Hier wordt ook een informatiepaneel geplaatst, met toelichting op de cultuurhistorie, op de natuur en op de geschiedenis van winning.

Naast het pad naar het uitkijkpunt blijft ook het pad langs de Everlose Beek toegankelijk.

5.6 Aanleg motorcrossbaan

De motorcrossers hebben in de loop der tijd al aan verschillende zijden van het verkeersknooppunt een terrein gebruikt. Op dit moment is naast de zandwinning een afgebakend terrein voor de motorcross in gebruik. Het motorcrossterrein wordt na afloop van de zandwinning die hier plaats zal vinden zo aantrekkelijk mogelijk gemaakt zodat de crossers zich tot hun eigen terrein zullen beperken. Ook wordt er nog een strook van dichte beplanting tussen de Everlose Beek en het crossterrein aangelegd. Dit garandeert de rust in het toekomstige natuurgebied rond de zandwinning.

Om te voorkomen dat er verkeershinder ontstaat op Rijksweg 73 als gevolg van te veel zicht op het crossterrein, wordt ook het talud vanaf de plangrens ingeplant, hier worden zowel boomvormers als struweel voor te gebruikt, zodat zich een dichte singel ontwikkelt. Voor motorcrossers is een eigen terrein waardevol. Zij kunnen de baan naar eigen wensen inrichten, prepareren en controleren. Hinder voor en van omwonenden is daarbij niet te verwachten.

6 Maatschappelijke en economische aspecten

De zandwinning heeft positieve gevolgen voor de recreatie: het motorcrossterrein op een eigen plaats, het uitkijkpunt met een kijkje in de natuur, het toegankelijke wandelpad langs de Beek. Daarnaast heeft het initiatief andere maatschappelijke en economische voordelen:

Continuïteit in de bedrijfsvoering van de firma's Hecker en Dekker. Het optimaal benutten van deze bestaande winning is ook om die reden van groot belang. Vanuit het oogpunt van efficiency is het optimaal gebruik maken van de beschikbare/aanwezige bouwgrondstoffen eveneens van belang. Rondom Zaarderheiken is alles gericht op de winning: de logistiek, de machines, de infrastructuur. Iedereen is er al jaren aan gewend. Daarbij is ook het behoud van werkgelegenheid voor deze omgeving belangrijk.

Ook uit het oogpunt van natuur en landschap, zicht en geluidsoverlast voor omwonenden, is deze winning gunstig. Het ontwikkelen van een nieuwe locatie is in alle opzichten complexer, duurder en naar verwachting meer belastend voor de omgeving. Vanuit ecologisch oogpunt is er gewerkt aan een plan voor verdere natuurontwikkeling, tijdens en na de winning van ophoogzand. Binnen de kaders van het Besluit Bodemkwaliteit kan materiaal worden aangevoerd naar de locatie om gebruikt te worden ten behoeve van de venontwikkeling. Hiertoe zijn alle benodigde toestemmingen reeds verkregen en kan spoedig worden gestart met de verdere ontwikkeling van het natuurgebied.

Vanuit maatschappelijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid stellen wij verder 225.000 m³ opvulruimte om niet ter beschikking aan de Development Company Greenport Venlo. Deze

organisatie zorgt voor realisatie van het landschapsplan Klavertje 4, het natuurontwikkelingsplan rondom de uitgegeven en nog uit te geven bedrijventerreinen in de directe omgeving van de winning. Bij de uitvoering van maatregelen uit dit plan komen aanzienlijke hoeveelheden grond vrij waar niet altijd een goede bestemming voor is. Door het aanbieden van de kosteloze opslagcapaciteit kan de DCGV op een voor haar financieel aantrekkelijke manier bijdragen aan de venontwikkeling binnen de zandwinning Zaarderheiken.

7 Effecten op het milieu: water, geluid, lucht

Wat betreft het geluid en de luchtkwaliteit kan worden gesteld dat er geen andere effecten zijn dan in de huidige winning reeds bekend. De ligging ten opzichte van het verkeersknooppunt is daarbij dominant. De effecten nemen derhalve niet toe. Vanuit het voor de zandwinning en verondieping uitgevoerde geohydrologische onderzoek blijkt dat er voor de verschillende aspecten rondom de waterhuishouding een verantwoorde situatie ontstaat. Met het Waterschap is overeenstemming over het ontwerp, de verlegging van de Everlose Beek en het Inrichtingsplan in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.